

PERSONALITĂȚI DE VAZĂ ALE INTELECTUALITĂȚII TEHNICE ROMÂNEȘTI

„Ce noroc ar avea omenirea dacă ar exista multe nații care să-i fi adus –
față de numărul de locuitori – atât cât ia adus nația română în ultimii 120 de ani”
(Henri Coandă)

IOAN A.DIMITRIU
(1897-1975)

Inginer și inventator

Între figurile proeminente ale științei și tehnicii românești un loc meritoriu îl ocupă Ioan A. Dimitriu, pionier al aviației, automobilelor, radiotehnicii și televiziunii din România. S-a născut la 15 octombrie 1897 în comuna Scânteia, județul Iași, în familia unui modest funcționar. Școala primară și apoi liceul l-a urmat la Roman, această perioadă marcând începuturile unei bogate activități de inventator. Astfel, în 1911, realizează un aeromodel cu aripi batante, de concepție proprie. Brevetul cu nr.4319 din 14 august 1915 atestă construirea de către tânărul inventator a unui avion cu aripi batante, pe care îl numește Ornicopter. În anul 1919, Ministerul Instrucțiunii Publice îi oferă o bursă pentru a studia ingineria la Paris. În capitala Franței preocupările sale se îndreaptă spre automobile. În 1922 brevetează invenția „Aparatul de direcție destinat învățării conducerii automobilelor”, adică dubla comandă, generalizată astăzi în întreaga lume, invenția sa având prioritate mondială. Ulterior și-a brevetat invenția în 16 state din Europa. Tot în anul 1922 a deschis primul curs de conducere și depanare auto la Paris, pe baza unor metode originale. În țară el a înființat și organizat școli auto în București, precum și în alte orașe mari. Școlilor din Paris și București le urmează în 1923 cele din Cehoslovacia și Italia. În timpul șederii la Roma a participat la un ciclu de conferințe și demonstrații practice ale părintelui radiofoniei G.Marconi. Aceste conferințe îi trezesc dorința de a se specializa în radiotehnică. Alături de școlile auto, începând din această perioadă, Ioan A.Dimitriu realizează primul receptor de radio la baterii (1925), conceput în întregime de un român, și înființează școli de depanare radio în 106 orașe din 17 state europene. În 1938 se întoarce definitiv în țară, după ce studiasse

televiziunea în Belgia. În 1947 deschide primul curs de depanări radio și televiziune în cadrul Școlii universale IAD din București, pe care o va conduce până în anul 1961. De menționat și faptul că în afară de studiile făcute la Școala specială de inginerie mecanică din Paris, în 1936 a absolvit și Facultatea de drept din Iași. A fost profesor și director-fondator al Școlii superioare de radio și automobile din Bruxelles, al Laboratorului de construcții și cercetări radioelectrice București, al Societății Automobilia București. Mai mulți ani a deținut catedra de fizico-chimice la liceul Roman Vodă din Roman. Preocuparea permanentă a lui Ioan A. Dimitriu a fost legată de organizarea și perfecționarea învățământului tehnic, după metode originale și de mare eficacitate. Numărul mare al celor ce doreau să urmeze cursuri de radio l-au determinat să realizeze un dispozitiv menit să înlocuiască profesorul la predarea lecției. Prima variantă de Profesor automat are la bază sincronizarea unui aparat de proiecție cu film mut și un patefon, pe ale cărui plăci era imprimat textul lecției (Italia, 1925-1927). După realizarea filmului sonor creează a doua variantă a Profesorului automat, pe care o experimentează la școlile sale din Viena, Graz, Linz (1934-1935) și București (1938). Ioan A.Dimitriu realizează astfel primul film didactic sonor. În ultima parte a activității sale el își canalizează preocupările exclusiv spre radio și televiziune. A proiectat și construit câteva tipuri de radioreceptoare și televizoare, fiind socotit ca unul dintre pionierii radioului în țara noastră. După o viață bogată în realizări, Ioan A.Dimitriu moare la 25 octombrie 1975, în București. O parte din brevetele, lucrările și arhiva inventatorului se află în Muzeul tehnic Prof. ing. D.Leonida din București.

Rubrică susținută de Valeriu Dulgheru